

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Антошко Т.Р.

к.е.н., ст. викладач НТУУ «КПІ»

Головченко Ю.Д.

студент ФММ НТУУ «КПІ»

ЯКІСНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА – ОСНОВА ЙОГО СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

В даній статті обґрунтовується важливість оцінки фінансового стану підприємства для його стабільного розвитку в умовах ринкової економіки. Розглядається аналіз фінансової діяльності підприємства його методи та прийоми, що допомагають визначити резерви подальшого підвищення ринкової вартості підприємства та забезпечення його ефективного функціонування.

Ключові слова: фінансовий стан підприємства, аналіз фінансового стану.

Вступ. Актуальність даної теми обумовлена перебудовою вітчизняних планових механізмів управління економікою на світові ринкові. Складним є впровадження нових методів управління на підприємстві, що завжди було основою розвитку будь-якої економіки, а також гальмує процес розвитку неповнота інформації про стан самого підприємства. Саме оцінка фінансового стану підприємства має стати фундаментом для пошуку подальших шляхів його функціонування.

Тому за умов переходу економіки України до ринкових відносин, суттєвого розширення прав підприємств у сфері фінансово-економічної діяльності значну роль набирає своєчасний та якісний аналіз фінансового стану підприємств, комплексна оцінка показників його ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошук шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

Розробкою наукової бази по даній темі займалися такі економісти, як Шеремет А.Д., Сайфулін А.С., Адамов В.Є., Ільєнкова С.Д., Руда Р.В.

Постановка задачі. Основною метою статті є визначення першочергових проблем вітчизняних підприємств пов'язаних із оцінкою фінансового стану підприємства та обґрунтування доцільності проведення повного комплексного аналізу фінансової діяльності компанії.

Результати дослідження. Однією з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства є фінансовий стан. Адже, завданням оцінки фінансового стану підприємства стає зміцнення системи комерційного розрахунку і пошук резервів підвищення рентабельності виробництва, що

становить фундамент стабільної роботи підприємства і забезпечує виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банком та іншими установами.

Особливого значення набуває своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємств за виникнення різноманітних форм власності, оскільки жодний власник не повинен нехтувати потенційними можливостями збільшення прибутку (доходу) фірми, які можна виявити тільки на підставі своєчасного й об'єктивного аналізу фінансового стану підприємств [2].

Основним завданням для фінансового аналізу стає отримання невеликого числа ключових параметрів, за якими можливим стає об'єктивно і точно визначити картину фінансового стану підприємства та господарських результатів його діяльності.

Фінансового управління під час проведення аналізу цікавить не тільки поточний фінансовий стан підприємства, а також і ті очікувані параметри, що підприємство отримає в перспективі.

На практиці, фінансовий аналіз – пов'язаний з визначенням основних параметрів, коефіцієнтів і мультиплікаторів, які дають об'єктивну оцінку фінансового стану компанії, і проводиться за допомогою Microsoft Excel або спеціальних програм.

Оскільки, фінансовий аналіз потрібен для виявлення факту банкрутства підприємства, то він є необхідним етапом для розробки планів і прогнозів фінансового оздоровлення.

До основних завдань аналізу фінансового стану можна віднести [3]:

- дослідження фінансової стійкості та рентабельності підприємства;
- дослідження забезпеченості підприємства власними оборотними коштами та ефективності використання капіталу підприємства;
- якісна оцінка стану та динаміки ліквідності, платоспроможності підприємства;
- оцінка становища суб'єкта господарювання на фінансовому ринку та кількісна оцінка його конкурентоспроможності;
- аналіз становища цінних паперів на ринку та ділової активності підприємства;
- ефективність використання фінансових ресурсів.

Фінансовий стан підприємства треба систематично й усебічно оцінювати з використанням різних методів, прийомів та методик аналізу.

При проведенні аналізу використовуються шість основних методів [4]:

1) горизонтальний аналіз (часовий) – порівнюється кожна позиція фінансової звітності з попереднім періодом;

2) вертикальний аналіз (структурний) – визначається структура показників та вплив окремих факторів на кінцевий результат;

3) трендовий аналіз – кожна позиція звітності порівнюється з рядом попередніх періодів для визначення тренду, тобто визначається основна тенденція динаміки показників, очищається від впливу індивідуальних особливостей окремих періодів. Так за допомогою тренду здійснюють прогнозний аналіз фінансового стану, тобто аналіз на перспективу розвитку);

4) аналіз відносних показників або коефіцієнтів – розраховують відношення між певними показниками різних форм звітності, та визначаються взаємозв'язки між цими показниками;

5) порівняльний аналіз – пороводиться внутрішньогосподарський аналіз зведених показників звітності за окремими показниками самого підприємства, а також міжгосподарський аналіз показників даної фірми в порівнянні з конкурентами або із середньогалузевими середніми показниками.

6) факторний аналіз – визначення впливу окремих факторів на результативний показник детермінованих або стохастичних прийомів дослідження. При цьому факторний аналіз може бути як прямим, коли результативний показник розділяють на окремі складові, так і зворотним, коли його окремі елементи з'єднують у загальний результативний показник.

Результати аналізу цікавлять багато сторін, що мають відношення до економічної діяльності підприємства. Потенційні власники і кредитори хочуть бути упевнені у вигідності інвестування своїх капіталів у компанію, тому використання методик аналізу і керування фінансами, а також показників, звичних і зрозумілих більшості інвесторів і ділових партнерів, є однією з необхідних умов для рішення питання про можливе співробітництво. Партнери, що уже ведуть справи з підприємством (постачальники, кредитори), також зацікавлені в одержанні аналітичної інформації про нього, щоб визначити для себе доцільність подальшого співробітництва, умови висновку контрактів, гарантії повернення кредитів і т.п. Потенційних партнерів завжди важливим був фактор того, що компанія проводить політику гласності, тобто свої фінансові й аналітичні звіти вона публікує в ЗМІ, а також з готовністю надає дані щодо результатів і планів своєї подальшої роботи.

Висновки. Таким чином, у ході аналізу фінансового стану підприємства можуть використовуватися найрізноманітніші прийоми, методи та моделі аналізу, їхня кількість та широта застосування залежать від конкретних цілей аналізу та визначаються його завданнями в кожному конкретному випадку.

Необхідність оцінки фінансового стану підприємства та значення такої оцінки зумовлені потребою систематичного аналізу та вдосконалення роботи за ринкових відносин, переходу до самоокупності, самофінансування, потребою в поліпшенні використання фінансових ресурсів, а також пошуком у цій царині резервів змінення фінансової стабільності підприємства.

Список використаних джерел

1. Данильчук І. В. Оутність фінансового стану підприємства та пошук управлінських рішень щодо забезпечення його ефективності / І. В. Данильчук // Економічний вісник університету: Збірник наукових праць. – 2011. – №17/2 – с. 105-108.

2. Галяутдінов Р.Р. Оутність діагностики стану господарської діяльності підприємства/ Р.Р. Галяутдінов, ден. Л.О. Чорна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://irt.konf.org/category/archiv/1-suchasna-nauka-hli-st-16-18-cher-vnya-2011-r/ekonomika/>

3. Рябенко Г. М. Шляхи покращення фінансового стану підприємства/ Г. М. Рябенко // Інноваційна економіка. – 2012. – №(33). – С. 105-108

4. Петрівський В.Р. Діагностика фінансового стану в сучасній економіці / В.Р. Петрівський // Соціум Наука Культура [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://irt.konf.org/petrivskiy-v-r-diagnostika-finansovogo-stanu-v-suchasni-y-ekonomitsi/>

Антошко Т.Р.

к.э.н., ст. преподаватель НТУУ «КПИ»

Головченко Ю. Д.

студент ФММ НТУУ «КПИ»

КАЧЕСТВЕННЫЙ АНАЛИЗ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ – ОСНОВА ЕГО СТАБИЛЬНОГО РАЗВИТИЯ

В данной статье обосновывается важность оценки финансового состояния предприятия для его стабильного развития в условиях рыночной экономики. Рассматривается анализ финансовой деятельности предприятия и его методы и приемы, помогающие определить резервы дальнейшего повышения рыночной стоимости предприятия и обеспечения его эффективного функционирования.

Ключевые слова: финансовое состояние предприятия, анализ финансового состояния.

Antoshko T., Golovchenko J.

QUALITATIVE ANALYSIS OF THE FINANCIAL CONDITION OF THE COMPANY – THE BASIS OF ITS SUSTAINABLE DEVELOPMENT

In this article the importance of assessing the financial condition of the company for its sustainable development in a market economy. An analysis of the financial activity of its methods and techniques that help determine the reserves further increase the market value of the enterprise and ensure its effective functioning.

Keywords: financial position, financial analysis.

Гавриш О.А.
д.т.н., професор ФММ НТУУ «КПІ»
Дунаєв В.П.
студент ФММ НТУУ «КПІ»

ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ КЛЮЧОВИЙ АСПЕКТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ

В даній статті розглянуто питання зниження собівартості продукції як ключовий аспект підвищення її конкурентоспроможності. Вказано фактори, чинники та резерви зниження витрат виробництва продукції. Розглянуто механізм формування собівартості з врахуванням впливу техніко-економічних чинників.

Ключові слова: ціна, собівартість продукції, чинники, резерви зниження витрат виробництва.

Вступ. Актуальним питанням є конкурентоспроможність продукції на ринку, адже товар має реалізовуватися за ціною, яка є оптимальною для покупця. З часом у кожного виду товару з'являється все більше конкурентів, тому основним критерієм для споживача при виборі стає ціна і для забезпечення подальшої прибутковості підприємство має проводити зважену політику по її зниженню. Резерви зниження собівартості продукції підприємству необхідно шукати у статтях витрат пов'язаних із виробництвом, щоб підвищити ефективність власної діяльності і забезпечити конкурентоспроможність на ринку.

Ефективності роботи підприємства є складним питанням, а пошуки шляхів її підвищення в результаті не завжди приводять до позитивних наслідків в функціонуванні всієї системи, адже можна впровадити щось нове, і втративши при цьому одну із важливих характеристик, наприклад, знизивши собівартість продукції отримати гіршу якість.

Проблеми обліку і аналізу собівартості продукції досліджували такі вчені, як Чумаченко Н, Басманов И, Нападовська Л, Апчерч А, Друрі К, Голов С, Цал-Цалко Ю, Соколов Я, Шегда А, Олійник О та інші науковці.

Постановка задачі. Метою дослідження є визначення необхідності планування, аналізу та калькулювання собівартості, а також обґрунтування її значення в сучасних ринкових умовах та пошуку шляхів її зниження.

Результати дослідження. В сучасних умовах господарювання важливим стає виробництво тієї продукції та надання тих послуг, які повністю задовольнятимуть потреби споживачів та будуть конкурентоспроможними на ринку. Саме тому інтерес до теми дослідження проблеми собівартості є обґрунтованим і несе значну теоретичну та практичну цінність.